

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/66/2017
Identifikačné číslo spisu: 8111227267
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8111227267.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu T. Z., bývajúceho v O., zastúpeného Advokátskou kanceláriou PUCHALLA, SLÁVIK & partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kmeťova č. 24, proti žalovanému Mestu Prešov, so sídlom Hlavná č. 73, zastúpeného JUDr. Alojzom Naništom, advokátom so sídlom v Prešove, Sládkovičova č. 8, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12 C 229/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. januára 2016 sp. zn. 19 Co 206/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) naposledy rozsudkom z 15. júla 2014 č. k. 12 C 229/2011-177 zamietol žalobu a vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že rozhodol na základe žaloby, ktorou sa žalobca v znení jej zmien domáhal na tunajšom súde určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území O., ktoré sú vymedzené geometrickým plánom na obnovu hraníc č. 1227, 1227/1, 1227/2, 1240 vyhotoveným dňa 10. októbra 2008 Z. K. geodetom, overeným Katastrálnym úradom v O., Správou katastra O. dňa 30. októbra 2008 pod č. 1725/08. Súd prvej inštancie mal preukázané, že ešte pred v poradí druhým rozhodnutím o dedičstve zo dňa 27. októbra 1977 po zomrelom Q. Z., na základe ktorého boli sporné nehnuteľnosti zapísané v pozemknoknižnej vložke č. XXX, a to parcely č. XXXX a č. XXXX o celkovej výmere 9979 m² prikázané do vlastníctva žalobcu, bola dňa 15. júla 1977 medzi súrodencami žalobcu - M.N., Z. Z. a Q. Z. ako predávajúcimi a Okresným národným výborom v O. ako právnym predchodcom žalovaného uzatvorená kúpna zmluva, ktorej predmetom boli vyššie uvedené nehnuteľnosti. Kúpna zmluva bola súdom prvej inštancie vyhlásená za neplatnú, pretože v konaní došlo k preukázaniu, že M. Z., Z. Z. a Q. Z. previedli vlastnícke právo k predmetu kúpy, ktoré i m v čase predaja nepatrilo. Až na základe uvedeného rozhodnutia o dedičstve po ich otcovi Q. Z. zo dňa 27. októbra 1977 boli nehnuteľnosti ich bratovi - žalobcovi T. Z. prikázané do vlastníctva. Žalobca sa o existencii svojho vlastníckeho práva

rozhodnutí nijakým spôsobom nevyplýva, v akej súvislosti je záver súdov o vydržaní vlastníckeho práva k parcelám č. XXXX a č. XXXX vo výmere 9979 m² dôvodom pre zamietnutie žaloby o určenie vlastníckeho práva k vyššie uvedeným parcelným číslam pozemkov. Dovolateľ ďalej namietal, že z rozhodnutí súdov nižších inštancií nevyplýva, z akých dôvodov bola zamietnutá žaloba k pozemku s parcelným číslom XXXXX/X, a teda na neho nie je možné bez relevantného zdôvodnenia viazať skutkové zistenia a právne závery ako k pozemkom, ktoré na liste vlastníctva č. 2 zapísané boli. Žalobca má za to, že konanie pred súdmi nižších inštancií je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Za inú vadu považuje žalobca porušenie povinností súdov nižších inštancií pri dokazovaní. Namietal vykonané hodnotenie dôkazov súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu. Ďalšou inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci boli nesprávne skutkové zistenia, ku ktorým súdy nižších inštancií na základe dokazovania dospeli. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd ďalej nesprávne právne posúdili splnenie jednej z podmienok pre vydržanie nehnuteľnosti, ktorou je uchopenie držby nehnuteľnosti. Pre to, aby držba k nehnuteľnosti mohla zákonným spôsobom vzniknúť, musí existovať úkon, ktorým bola vec držiteľovi fakticky odovzdaná do užívania, inak nemožno hovoriť o oprávnenej držbe. Na základe uvedeného žiada, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadal, aby bolo rozhodnuté o trovách dovolacieho konania v jeho prospech.

4. Žalovaný písomné vyjadrenie k dovolaniu nepodal.

5. Dovolanie bolo podané 29. marca 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 vety prvej CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Dovolací súd poukazuje na to, že dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie naďalej nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

8. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. účinného do 30. júna 2016 (ďalej aj „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle uvedeného prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

9. V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

10. Dovoláním je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Rozsudky odvolacieho súdu proti ktorým je dovolanie prípustné boli uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Dovolanie žalobcu nesmeruje proti rozsudku, ktorý je uvedený v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva.

11. Predmetné dovolanie by bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným pochybeniam, ktoré boli uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p. Dovolateľ nenamietal, že v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.; nedostatky tejto povahy nevyšli v dovolacom konaní najavo.

12. Dovolací súd sa osobitne zaoberal námietkou dovolateľa, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ktorá sa nepotvrdila.

13. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané O.s.p. [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)], čo v danom prípade preukázané nebolo, preto dovolateľ neopodstatnene vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

14. Pokiaľ žalobca namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku, pričom obsah spisu nedáva žiadny dôvod pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ s a s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Vo väzbe na uvedené najvyšší súd uvádza, že odvolací súd dovolateľovi neodňal zákonnú možnosť konať pred súdom a jeho rozhodnutie nevykazuje známky zmatocnosti. Námietka existencie vady konania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. preto neobstoí.

15. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ napadnuté rozsudky súdov nižšej inštancie označil za nepreskúmateľné, pretože sa domáhal určenia vlastníckeho práva k pozemkom s parcelnými číslami XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X o celkovej výmere 9116 m² a z ich rozhodnutí nijakým spôsobom nevyplýva, v akej súvislosti je záver súdov o vydržaní vlastníckeho práva k parcelám č. XXXX a č. XXXX vo výmere 9979 m² dôvodom pre zamietnutie žaloby o určenie vlastníckeho práva k vyššie uvedeným parcelným číslam pozemkov, keď pozemky s týmito parcelnými číslami neboli predmetom konania. Žalobca sa domáha určenia vlastníckeho práva k pozemkom, ktorých výmera je nižšia, a to viac ako o 800 m², a preto má za to, že mu týmto konaním bola odňatá možnosť konať pred súdom. Dovolací súd k vyššie uvedenému uvádza, že pozemky s parcelnými číslami XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X po pozemkovoknižných úpravách zodpovedajú pôvodným parcelám č. XXXX a č. XXXX. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že sám žalobca v petite žaloby požadoval určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, kde uviedol, že predmetné nehnuteľnosti zodpovedajú pôvodným parcelám č. XXXX. a č. XXXX, preto predmetné rozhodnutia súdov nižších inštancií nepokladá v tejto časti za nepreskúmateľné.

16. Dovolateľ ďalej namietal, že z rozhodnutí súdov nižších inštancií nevyplýva, z akých dôvodov bola zamietnutá žaloba k pozemku s parcelným číslom XXXXX/X vo výmere 843 m², ktorý sa nenachádzal na liste vlastníctva č. X, ktorý mal byť prílohou delimitačného protokolu. Súd prvej inštancie vykonal

dokazovanie vyžiadanim Okresného úradu O. - katastrálny odbor z listu vlastníctva č. X, k. ú. O., evidovaný na vtedajšieho vlastníka Československý štát, z ktorého bolo zistené, že na tomto liste vlastníctva boli evidované parcely č. XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX/X, XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX/X, XX XXX/X, ktoré sú predmetom tohto konania. Podľa vyjadrenia Okresného úradu O. - katastrálneho odboru na základe žiadosti o zápis do katastra zo dňa 24. októbra 1994 pod položkou výkazu zmien č. 531/95 došlo k zmene zápisu vlastníckeho práva na žalovaného pri parcelách K NC č. XX XXX, XX XXX so zápisom ku dňu 10. apríla 1995. Parcely KNC č. XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX, XX XXX až XX XXX boli zapísané na žalovaného na základe delimitácie pod položkou výkazu zmien č. 386/1993 a parcela KNC č. XX XXX bola zapísaná na žalovaného pod položkou zmien č. 293/1993. Z uvedeného vyplýva, že aj parcela č. XXXXX/X bola na základe delimitácie pod položkou výkazu zmien č. 386/1993 zapísaná na žalovaného, preto dovolací súd považuje námietku dovolateľa za neopodstatnenú.

17. Dovolateľ ďalej namietal, že v konaní došlo k iným vadám konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že tzv. „iná procesná vada“ je síce relevantný dovolací dôvod, úspešne však môže byť uplatnená iba v procesne prípustnom dovolaní. Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastáva názor, že takáto vada prípustnosť dovolania nezakladá (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). Dovolací súd mohol pristúpiť k preskúmaniu tohto dovolacieho dôvodu len v procesne prípustnom dovolaní, čo však nie je prípad prejednávanej veci.

18. Dovolateľ za inú vadu konania považoval porušenie povinností súdov nižších inštancií pri vykonávaní dokazovania. V spojitosti s uvedenou vadou, namietal aj hodnotenie dôkazov súdov nižších inštancií. Namietal, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne skutkové zistenia. Na námietky dovolateľa týkajúce sa vykonaného dokazovania, ako i hodnotenia jednotlivých dôkazov tak súdom prvej inštancie, ako i odvolacím súdom, najvyšší súd uvádza, že v prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (viď rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky účastníkom navrhované dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom sa účastníkovi neodníma možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999). Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

19. K námietke dovolateľa o nesprávnosti právneho posúdenia veci najvyšší súd konštatuje, že ak súdy nižšej inštancie dospeli k nesprávnym právnym záverom, uvedená skutočnosť môže mať za následok nesprávne právne posúdenie veci, nie však odňatie možnosti pred súdom konať. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, ale možno ho uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), čo nie je daný prípad, samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

20. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na záver ústavného súdu, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

21. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej nesprávnosti tvrdenej dovolateľom a nevyšli najavo ani iné nedostatky uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p.; prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 238 O.s.p., najvyšší súd preto odmietol jeho procesne neprípustné dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu. (mutatis mutandis aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 102/2016).

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.